

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”,
„Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișorul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Lucea-
fêrul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”,
„Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”,
„Victoria”, „Vlădeasa” și „Zlătneana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 16—, pe 1/2 an K 8—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IV.

Sibiu, 8 Novembre 1902.

Nr. 45.

Ministrul Darányi în Săcuime.

Ministrul de agricultură a venit în Ardeal, ca să studieze la fața locului comitatele secuiesci. În timp de 6 zile a fost în Murș-Oșorheiu, Székelyudvarhely, Kézdivásárhely și Sepsiszentgyörgy, adică în punctele principale ale Secuimei, însoțit fiind de comisarul guvernial Sándor János.

Călătoria aceasta a ministrului este considerată ca începutul acțiunii săcuiesci. El a privit cu ochii proprii pământul săcuiesc, a ascultat opiniunea oamenilor administrației și a reprezentanților marilor și micilor proprietari, convingându-se despre soarta de aji a Săcuilor.

Munca are să fie mare și ostencioasă; căci în locul lipsei are să se producă bunăstare, în locul desperării indestulare, în pustietate cultură, pricepere la muncă și dragoste de muncă. Nu vor trebui schimbate numai împregiurările referitoare la producțiune, ci însuși poporul săcuiesc. Nu e de a se arăta numai calea spre fericire, ci trebuie ameliorate și bazele morale ale sufletului poporului. „Erd. Gazda” dice: „Dacă am scii, că miseria și emigrarea poporului săcuiesc sunt cauzate numai de împregiurările nefavorabile ale producțiunii, munca ar fi relativ ușoară. Dar, deoarece ce scim, că miseria și emigrarea trebuie să le căutăm nu numai în împregiurările nefavorabile, ci și în natura, modul de viață, datinile și instinctele poporului săcuiesc, munca de indeplinit apare podigioasă... De aceea acțiunea săcuiescă va trebui să se extindă în două direcțiuni: pentru schimbarea împregiurărilor de producțiune și în direcția activității culturale... La cea dintâiu este chemat comisarul guvernului, la a doua: biserica, școala și instituțiunile culturale... Micul agricultor săcuiesc va trebui obicinuit cu agricultura rațională... cu noui rami de producțiune. Va trebui obicinuit cu cultura rațională a viilor, a hemeiului, a inului, a cânepii, a poamelor, etc. Pentru toate aceste lipse: priceperea, capitalul, recuisitele. Specialistii guvernului vor trebui să umble din comună în comună... înființând economii model pentru cultura viilor, hemeiului, poamelor, etc. Experimentările vor deștepta dorința, iar succesul va câștiga imitatori. Vor trebui deschise nouă izvoare de credit, vor trebui date imprumuturi dela stat pentru întreprinderi folositoare. Va trebui organizată folosința comună a mașinilor celor mai bune agricole.

Cultura vitelor va trebui ameliorată și făcută mai proventuoasă. Vor trebui înființate însoțiri pentru procurarea în comun a animalelor de prăsilă. Unde nu sunt pășuni comune, se vor agonisi pe calea însoțirilor. Unde sunt pășuni comune, vitele bune se plătesc bine; unde nu se găsește piață în apropiere, valorisarea va fi asigurată prin funcționarea însoțirilor de lăptărit și de untărit, și aceste însoțiri ar pute fi împreunate și cu prepararea cașului de oi...

Cu conlucrarea guvernului și societăților agricole se vor introduce unii rami ai industriei de casă, prin cari poporul își va satisface trebuințele proprii și va ajunge și la un câștig bănesc în timpul cel lung de iarnă.

Dar nu se va neglige nimica ce ar pute ajuta cât de puțin ajungerea scopului. Se va îndrepta atențiunea asupra avântului ce trebuie dat culturai galitelor, asupra înființării însoțirilor pentru valorisarea ouălor, în unele locuri asupra pescăritului, în altele cu privire la valorisarea apelor minerale...

Celor ce emigrează mai de multe-ori peste an în România li se va da mod, ca să găsească și aici, aceea ce-i atrage acolo...

Nu trebuie scăpată din vedere nici prescrierea justă a dării și încasarea cinstită a ei...

Iată tot atâtea chestiuni, cari trebuie să ne preocupe și pe noi Români, cu atât mai mult, că noi suntem avisați numai la puterile noastre proprii.

+

Cum ar trebui ajutată industria noastră de casă.

Am arătat în numărul trecut rezultatele practice ale expoziției noastre industriale din Sibiu, și, între altele, am scos în relief părțile slabe ale industriei noastre textile.

Între părțile slabe am numărat următoarele:

1. *Lucrarea materiilor prime:* a cânepii, inului și lânii a dat mult îndărăț;

2. *Torsul* se practică pe o scară mult mai mică decât țesutul;

3. *Cusutul* este mult mai răspândit decât țesutul și torsul.

În urma acestora fundamentul industriei noastre de casă a fost sgduit puternic și la tot pasul se pot

vede o mulțime de schimbări produse de această sgu-
duire. Anume:

4. In locul pânzei de cânepă și in s'a introdus
pânza de bumbac și așa numitul *jolj*, cum și felurile
cartoane; iar in locul postavului frumos și trainic de
casă a început a se introduce in mare parte *postavul*
de fabrică. De altă parte la confecționarea țesăturilor
de lână: covoare, șurte, cătrinte, traiste, etc., se in-
trebuințează materii străine: *mătasă, fir, bercă* ș. a.

5. Ca o consecvență inevitabilă *portul nostru na-*
țional a început să se corcească și pe unele locuri a
dispăre cu totul.

6. In fine ca coroana tuturor relelor isvorite din
această decadență pe întreagă linia se instăpânesce
luxul în îmbrăcăminte.

E prea firesc, că toate aceste sunt rele mari,
cari din zi în zi amenință a deveni și mai mari și mai
desastroase, dacă nu vom pune stavilă pornirilor ne-
fericite.

Și să nu ne amăgim! Căci doară scim, că începutul
unui rău este intocmai ca peatra rostogolită din virful
muntelui; nu 'i-a trebuit altă de cât să fie pornită spre
povirniș ca să nu se oprească până in abis.

Așa e și cu industria noastră de casă pornită spre
decadență. Țeranca vede că orașenele noastre și, in
parte mare, femeile mai culte și mai cu stare de pe
la sate s'au instrăinat aproape cu desăvârșire de industria
noastră de casă și cumpără mai toate deagata. Și —
fiind-că deoparte exemplele atrag, de altă parte e mult
mai comod a nu mai lucra cânepa, inul și lâna, când
la tot pasul se îmbie materii gata, ieftine și „mai
frumoase“ (dar netrainice) — sub presiunea acestor
impregiurări țerancele sunt ademenite a se instrăina
tot mai mult de industria de casă, făcându-ne tributari
străinilor, și chipul acesta îndurând fiecare familie per-
deri materiale de deci de florini, fiecare comună ro-
mânească perderi de mii florini și întreg poporul nostru
perderi de multe milioane. Să nu uităm însă, că per-
derile materiale sunt împreunate și cu perderi morale.
Căci, in lipsa industriei de casă, cu ce s'ar îndeletnici
țeranca noastră in timpul iernii, și in zilele de peste
an, când, din cauza timpului nefavorabil, n'ar pute să
lucre în grădină și in câmp? Ori doară nu ne ajunge,
că agricultorii nostri fac us atât de rău de timpul
iernii? Mai trebuie să le secundeze și femeile in această
direcție nefastă?

Astfel pusă chestiunea, și natural așa trebuie pusă,
de sine urmează, să ne întrebăm: ce e de făcut pentru
a pune stavilă răului și pentru a porni un curent fa-
vorabil industriei noastre de casă.

Eată ce credem noi că trebuie făcut:

1. Trebuie *încurageată prin premii cultura cânepii*
și inului, cum și *lucrarea lânii*. Se vor distribui so-
iurile cele mai bune de semență de cânepă și in, stă-
ruindu-se neîntrerupt ca in toate economiile țărănesce
să se producă și prelucre numitele trei articole sau
cel puțin două din ele.

2. Trebuie să punem totul in mișcare pentru a
introduce la țerance recuisitele cele mai practice și
spornice pentru lucrarea cânepii, inului și lânii: *furci*
cu roată, răsboaie, mașini de cusut, mașini de scărmanat
ș. a. căci numai cu chipul acesta se vor pute produce
mai cu inlesnire și mai grabnic materii bune și va fi
posibil a sta in fața concurenței tot mai năvalnice a
industriei mari.

Lucrării in direcția aceasta nu 'i-se pun pedeci
de neinvinș. Fureile de tors sunt introduse in multe
comune săsesce și ușor s'ar pute introduce și la noi.

Mașini pentru scărmanatul lânii operează deja chiar
și in unele comune românesce din Mărginimea Tran-
silvaniei, mașinile de cusut 'și-au făcut deja aparițiunea
mai in fie care comună, iar răsboiul adus din România
in ocasiunea expoziției noastre din Sibiu, sperăm că
va fi și el generalizat.

3. Pentru generalizarea numitelor recuisite mai
practice in locul prim sunt chemate *Reuniunile noastre*
de femei, cari 'și-au pus ca devisa, între altele, prote-
jearea și inaintarea industriei de casă. Damele noastre
culte au deci ocasiune să se ocupe in chipul acesta
cu chestiuni de valoare neperitoare și pot aduce cele
mai bune servicii neamului.

In vederea acestui scop frumos ar trebui să se
înființeze reuniuni de femei și in regiunile unde ele
până acum lipsesc și cu deosebire unde portul național
și industria de casă au dat înderēt.

4. Mult ar pute să facă in această direcție *Aso-*
ciațiunea pentru lit. și cultura poporului român prin des-
părțemintele sale răspândite acum mai pretutindenea
pe teritorul locuit de Românii din țară.

Expozițiile curat locale aranjate de unele des-
părțeminte ar trebui să iee un caracter mai general,
compunându-se expoziția din obiecte expuse din un
număr mai mare de comune. Și toate despărțemintele,
fără excepțiune, ar trebui să aranjeze astfel de expo-
zițiuni cu ocasiunea adunărilor generale. Credem, că
pe calea aceasta industria noastră de casă s'ar pute
mult încurajea. Atât părțile bune cât și cele rele ar
fi să se scoată cu aceste ocașiuni la iveală, laudând
și premiind cele vrednice și condamând cele defec-
tuoase. Astfel, ne-ar fi dată posibilitatea de a studia
mult mai temeinic situațiunea industriei noastre de
casă și a lua fără amânare măsurile de lipsă pentru
sanarea ei.

5. Că ce ar pute face in această direcție *Reu-*
niunile agricole și de meseriași ne-au arătat cu prisos
și de data aceasta Reuniunile de aceste categorii din
Sibiu.

6. Un alt factor, poate cel mai de valoare, in
această privință este *școala*. Ați aproape toate femeile
destinate a ajunge soțiile conducătorilor poporului dela
sate, învață in școalele noastre mai inalte de fete: in
Sibiu, Brașov, Blaj, Beiuș, Arad, etc. Și tot in aceste
școale studiază și fetele familiilor noastre fruntașe dela
orașe, cari cu timpul vor avé menirea de a fi propo-
veduitoare cu fapta și cu cuvântul atât in ce se re-
feră la limba noastră cât și la *portul nostru național*,
și la înălțarea industriei noastre de casă.

Fără pregătirea necesară in școală și casa pă-
rințească ele însă nu vor pute deveni nici când astfel
de propoveduitoare. De aceea atât școalele noastre
mai inalte de fete cât și casa părințească trebuie să-și
facă pe deplin datoria și in această direcțiune. In-
deosebi școalele noastre să pună pond deosebit pe
industria noastră de casă.

Ce e drept, planul de învățământ intocmit după
planul ministerial prescrie ce anume să se propună din
lucrul de mână in școalele noastre civile. Dar printre
celelalte lucrări folositoare in ele se pot și trebuie să
se exerciteze și lucrări din cercul industriei noastre
naționale: indeosebi *torsul* și *țesutul*. In acest scop
vor trebui introduse in toate școalele noastre supe-
rioare de fete *răsboiul* și *furca de tors*.

7. *Damele noastre culte* trebuie să nisuiască a
pătrunde in firea chestiunii, a încuragea silințele pro-
fesoarelor și a excita și nutri zelul elevelor, distribuind
premiile celor ce se vor distinge. Numai astfel indu-

stria noastră de casă își va avea cu timp — să șicem așa — angerii săi păzitori și apărători.

8. Un ajutor mare pentru dezvoltarea industriei noastre de casă s'ar putea crea căutând mijloacele trebuincioase de a pune în comerț anumite articole ale acestei industrii, s. e. țesăturile aveau frumoase și trainice ș. a. Dar aceasta se va putea ajunge mai ușor numai introducând recuizitele spornice desamintite: furca de tors, răsboiul, mașinile de scărmanat, mașinile de cusut, etc., cum și dacă s. e. Reuniunile noastre de femei sau alte reuniuni ar lua în mână chestia desfacerii articolelor destinate pentru comerț. Se înțelege, că un muzeu industrial pentru obiecte din industria de casă încă ar face bune servicii.

9. De mare importanță este pentru dezvoltarea industriei noastre de casă și *conservarea portului național*. Înțeleapta Regină a României protejează și încurajează însăși prin exemplul său portul național și industria națională. Acest frumos și prețios exemplu ar trebui îmbrăcișat altfel ca până acum de toate damele noastre. La sărbătorile noastre naționale, la adunările Asociațiunii și ale despartământelor ei, la adunările Societății pentru fond de teatru, la baluri și maiaturi, etc., portul național ar trebui să aibă un rol covârșitor, atât damele și domnișoarele cât și tineretul nostru îmbrăcându-l cu mândrie. Familiile noastre fruntașe dela orașe și sate ar trebui mai departe să-și aranjeze câte o odaie cu articole din industria națională, dând și în chipul acesta exemplu bun și încurajând industria de casă.

10. *Albumurile de cusături, și albumurile artistice* cum și peste tot *colecțiunile de țesături originile românesce* vor servi și ele viitorimei de povăț pentru a nu trece marginile prescise de geniul nostru cel bun în ce se referă la industria de casă.

11. Toate mijloacele indicate până aici pentru spriginirea industriei de casă și a portului național vor avea, credem, darul de a ne face să ținem samă de limita adevăratelor noastre trebuințe și de a ne feri de *luxul* nebun, care deodată cu cumpărarea articolelor de fabrică a intrat în mare parte a familiilor noastre și el începe a da năvală și în casa țeranului. S.

Să învățăm a face economie.

Agricultorii se plâng, că nimica nu are preț și în Budapesta e o astfel de scumpete, că cine numai poate părăsesce capitala sau își aduce articolele de consum din provincie.

... În Budapesta carnea ordinară de vită se vinde klgr. cu K 1'44..., cea de porc cu K 1'60 klgr., părăchea de pui cu K 2—3, iar ouăle cu 6 fil. bucata.

Astfel de prețuri sunt în Budapesta. Poftim acum, să mănânce carne omul sărac! Prețurile aceste sunt în capitala Ungariei, care țară este un agru mare, un loc de pășune mare, o livadă mare. Această țară, care e lipsită de industrie, lipsită de comerț și unde toți sunt agricultori. Din populațiunea de 20 milioane, 16 milioane de oameni trăiesc din agricultură. Toți avem pământ. Țara e plină de grâu, secară, orz, ovăș, cucuruz, cartofi, napi, poame și struguri. Vite, cai, porci, oi, galițe, pesci, miere, lapte și unt avem atâtea în țară, că alte popoare încă cumpără dela noi.

Noi însă flămândim, așa scumpete e. Ce absurditate e aceasta?

Dacă n'avem industrie, comerț și bani, dar avem grâu, vite, porci și vin, ar fi ca cel puțin poporul să trăiască bine.

E o lume întoarsă țara aceasta a noastră. Noi credem și susținem, că suntem o țară agricolă și că poporul nostru e popor agricol.

Dacă nu suntem industriași și nici comercianți, suntem cel puțin agricultori. Așa ne închipuim. Înzadar ne închipuim, pentru că noi nu suntem nici agricultori în sensul strict al cuvântului.

Fac numai o întrebare. În această țară de agricultori câți oameni învață economia în școală?

În toate școlile economice din întreagă Ungaria învață în total pe an 2503 elevi. În numărul acesta se cuprind și cei 197 elevi din Croato-Slavonia.

În țara aceasta agricolă cu 20 milioane locuitori învață în fie-care an agricultura în total 2503 tineri.

Dar las' că în școlile reale studiază în fie-care an câte 10,500 și în gimnaziile câte 52,631 elevi. Și la universitățile și academiile noastre numai studenții în drept sunt peste 6000.

Tinerimea se împuldesce pe carierele „domnesce”. Toți stăruie a deveni domni, a învăța agricultura se cade numai țeranului.

Țeranul însă nu învață agricultura, ci poartă economia ca și tatăl și moșul său...

Dar lumea de azi nu mai e lumea cea veche. Ce a fost bun și îndestulitor moșilor noștri în timpurile paradisiace de odinioară. — când nu erau dări mari, nu erau bugete de miliarde pe umerii națiunii, nu era întreagă națiunea ostași și nu erau pretențiile așa mari, trebuințe de mii de podoabe și mode de Paris, când proprietățile și economii nu erau încărcate cu datorii de miliarde, — atunci între acele împregiurări omul a putut trăi fericit... la vatra sa fără de pretenții; dar în lumea de azi civilisată în mod rapid, în epoca când se cheltuiesc miliarde, agricultorul trebuie să știe câștiga pe o miie de căi, cu mintea și cu munca, cu știința și dexteritatea, ca din brazda sa și din grajdul său să poată scoate toți tesaurii trebuincioși șișei și statului.

Agricultorul de azi nu mai poate trăi ca paserile cerului și ca crinii câmpului. Agricultorul de azi trebuie să priceapă cu temei știința complicată a economiei, miile de apucături și dexterități, și chiar și atunci nu va fi econom bun, ori cât de învățat și dextru ar fi, dacă va rămâne numai agricultor. Agricultorul de azi trebuie să fie și industriaș și comerciant și financiar. E bine, ca produsele sale însuși să și-le prelucere și prin aceasta să și-le facă mai de valoare și astfel mai ușor de valorat. E bine, dacă știe sonda împregiurările pieței și poate observa întocmai ca comerciantul, care marfă e mai căutată, ce se poate vinde mai sigur și cu preț mai bun, și astfel ce plante ar trebui se cultive mai ales în agrul său ca fiind mai proventuoase. E necesar ca cu ajutorul a cât mai multe și mai bune instrumente și mașini agricultorul să producă cât mai mult, cât mai bun și mai ieftin. E necesar ca el să știe face us cât mai bun de creditul său, ca cu bani cât mai ieftini, să și creeze venit cât mai mare în economia sa.

Cu un cuvânt: agricultorul de azi trebuie să fie și învățat, deștept, prevădător, comerciant, diplomat și financiar, ca să poată trăi omenește și să se știe fericit sub poverile și pretențiile teribile și în focul concurenței ce dă năvală din toate părțile.

De unde să știe toate aceste agricultorii noștri... dacă nu le-au învățat...?

Dar apoi din exemplul altora.

Cultivătorii de vite americani, măcelarii și comercianții de cărnuri au făcut trusturi, ca să ridice prețul cărnii și să stăpânească ei piețele de cărnuri.

În urmarea acestora dintr'o dată s'a ivit mare lipsă de carne în întreaga Europa centrală. Germanii sunt agitați, că nu au carne și că, încât nu lipsesc, ea e scumpă.

Țările dinpregiur, între cari și Ungaria, se grăbesc a transporta vite, porci, carne și unsoare în Germania și din cauza aceasta s'a ridicat așa de tare la noi prețul cărnii, slăninii și unsoarii, că noi de abia putem ajunge la carne și unsoare.

De ar fi agricultorul nostru învățat, practic, deștept, prevădător, și-ar aranja economia astfel, că ar încungiura tot ce e greu de valorat și ar produce din belșug carne, șuncă, slănină, unsoare, galițe, ouă, unt, caș, miere, poame, conserve și tot ce ași se poate valora mai îngrabă și mai bine.

Că doară întreg pământul țării noastre e atât de binecuvântat cu toate bunătățile încât noi am pute să provedem cu articole de nutremânt toată Europa centrală, înnotând totodată și noi în abundență.

Și în această țară producătoare de carne și unsoare în ziua de azi e atâta lipsă și scumpete, că sărăcimea capitalei abia poate vedea carnea și slăcina.

Lipsa e mare măestru. Să învățăm din ea a face economie rațională.

(După „Pénz és Föld.“) +

AFACERI FINANCIARE.

Depozitele spre fructificare în Ungaria.

După ultimul anuar statistic starea depozitelor în țările coroanei Sf. Stefan la începutul anului 1901 era de K 1,832,960,000, din cari la băncile românesce K 34,953,400 adică 1.90%. În cursul anului s'au mai depus K 1,140,885,000, iar interesele după depozite fac K 80,560,000. Sumele ridicate din capital au făcut K 1,109,615,000, din interese K 8,642,000. La finea anului au ramas *deposite* de K 1,936,148,000, din cari la instituturile rom K 37,725,200 (1.95%). Din aceste cifre este evident, că depozitele *au crescut* în sumă rotundă cu 104 milioane coroane, iar în special la băncile românesce cu K 2,771,800, ceea ce considerare la împrejurările economice sterile este a se privi ca un rezultat însemnat. În aceste cifre însă nu sunt cuprinse toate capitalurile elocuate la instituturile de bani, căci acelea primesc și *deposite în cont-curent*, a căror stare a crescut dela K 215,011,000 la K 232,875,000, și *deposite pe lângă bonuri de cassă*, cari s'au înmulțit dela K 12,308,000 la K 14,050,000; singure depozitele în *comerțul cu cecuri a scăzut* dela K 149,252,000 la K 147,495,000. Băncile române afară de depozitele spre fructificare până în prezent mai cultivă singur ramul depozitelor în cont curent, dar și acesta cuprinde cifre atât de modeste încât nici n'ar merita să fie amintite. La începutul anului 1901 starea lor era de K 50,800, iar până la finea anului a scăzut la K 47,500, adică abia 0.02% din sumele depuse în cont curent în țara întreagă*). În total se cifrează *capitalurile depuse* cu 2,330.55 milioane coroane, din cari în *Ungaria* 2,224.2 milioane, în *Croato-Slavonia* 106.35 milioane coroane. După mărimea sumelor se impart depozitele astfel: libele de deposit despre sume până la 20 K s'au liberat 132,498,

*) Cu privire la datele despre băncile noastre conf. „Rev. Econ.“ Nr. 21 din a. c.

despre sume dela 21 până la 100 K. bucăți 201,377, dela 101 până la 200 K 166,119, dela 201 până la 1000 K 369,467, dela 1001 până la 2000 K 138,108, dela 2001 până la 4000 K 138,108, dela 4001 până la 10,000 K 95,764, dela 10,001 până la 20,000 K 61,528, peste 20,000 K 23,525. În calculul mediu vin pe un libel de deposit K 1011.

Ori cât de îmbucurător ar fi progresul institutelor noastre, vedem ce sumă neînsemnată formează depozitele lor în comparațiune cu depozitele institutelor din țara întreagă, și cât avem încă de făcut, ca să avem motiv de a fi îndestuliti cu activitatea și cu succesele băncilor noastre.

*

Sarcinile proprietății fonciare în Ungaria.

Din datele statistice pe 1901 se vede că sarcinile fonciare au crescut în măsură cu mult mai mică decât în cei 6 ani precedenți, ceea-ce se privesce ca un semn îmbucurător. În anul expirat s'au înregistrat în cartea funduară 587.985,000 coroane ca sarcini nouă și s'au șters sarcini mai vechi de 439.443.000 coroane, așa că *sarcinile au crescut cu 148.542.000 coroane.*

Crescerea pretensiunilor hipotecate la cele 80 instituturi românesce după bilanțul general publicat în Nr. 21 din a. c. al acestei reviste este numai de 404,849 coroane, așa încât dacă de aici am pute face deducțiuni asupra îngreunării proprietății românesce, acelea ar fi foarte favorabile.

Crescerea totală a datoriilor hipotecare în 1901 este mai mică față de 1900 cu considerabila sumă de 181 milioane și față de 1899 cu 129 milioane coroane.

De aci se deduce că agricultura ungară a putut exista fără a usa prea mult de creditul imobiliar pe lângă toate greutățile timpului și ale recoltei slabe. Chiar și dacă considerăm, că în prima jumătate a anului instituturile de credit fonciar din cauza stagnațiunii afacerilor în scrisuri fonciare, au trebuit să observe o ținută foarte rezervată, rezultatul final față de trecut este satisfăcător. De aci voese unii a conchide, că referințele financiare ale clasei agricole nu sunt așa de critice, precum le presintă alți; noi însă credem că această conchiziune nu este basată, și că crescerea mai moderată a sarcinilor hipotecare, provine din împrejurarea, că datorile au ajuns deja o sumă atât de însemnată, încât o urcare considerabilă nu se mai poate închipui în timp relativ scurt de un an. —n.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 6 Novembre 1902.

Din situațiunea Băncii austro-ungare publicată la 31 Octobree c. rezultă, că cererea de ultimo a fost neobicinuit de mare. Reserva de bilete libere de contribuțiune a scăzut în săptămâna din urmă a lunei trecute la 205.63 milioane coroane, adică cu 100 milioane într'o singură săptămână, și față de perioada corespunzătoare a anului trecut mai mult cu 16.5 milioane (atunci scăduse cu 83.5 milioane). Adevărat că la finea lui Octobree a tr. ajunsese reserva liberă de dare cifra de 155.6 milioane, adică era mai mică decât acum cu 50 milioane coroane. Dar această creștere a pretensiunilor pieței noastre financiare a fost numai o aparițiune fără nici o importanță durabilă, dovadă este împrejurarea, că eri scăduse discountul privat în Viena dela 3⁷/₁₆ la 3¹/₄ procente. Această

reducere grabnică provine din aflința pieței cu numărări din plățile cupoanelor de 1 Novembre. In anul trecut a crescut rezerva de bilete a băncii în prima săptămână a lunii Novembre cu 33 milioane coroane, iar în anul acesta este speranță că va crește și mai mult. In monete și bare de aur a primit Banca austro-ungară în săptămâna trecută 3.5 milioane cor.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

În *Ungaria*. Conform raportului emis de ministerul de agricultură la finea lunii trecute în jumătatea a doua a lunii Octobre a. c. a domnit peste tot timp schimbăcios, în unele locuri ploios și rece. În regiunile mai înalte muntoase, cu deosebire în Carpați a nins și înghețat. Brumă a cădut în întreagă țară, însă fără de a cauza stricăciuni, de oare-ce culesul viilor și al cucuruzului s'a sfârșit aproape pretutindenea. Din cauza prea multor ploii *arăturile și semănăturile de toamnă* nu s'au putut sfârși în singuratică părți ale Alföldului, în regiunea dincolo de Dunăre și în Ungaria de nord. *Semănăturile timpurii* au răsărit frumos, în multe locuri însă șoarecii le-a causat stricăciuni; în general semănăturile sunt foarte frumoase. *Rapița* a rămas înderēt în desvoltare și semănatul nu a isbit pretutindenea, așa că în multe locuri semănăturile au trebuit arate. Pe cum s'a raportat de repetite ori, rezultatul *recoltei semănăturilor de toamnă* este foarte diferit atât calitativ cât și cantitativ. *Recolta cucuruzului* este în partea cea mai mare slabă mijlocie, atât în privința cantitativă cât și în cea calitativă. *Recolta cartofilor* în general abia este mijlocie, în unele regiuni ei au putrețit; din cauza aceasta cartofii sunt scumpi. În regiunile năsipoase rezultatul a fost mai satisfăcător; dar și în aceste locuri tuberculele au rămas neobicinuit de mici. *Varza* a isbit mai bine, căpăținile sunt destul de mari, și calitativ rezultatul de asemenea este satisfăcător. *Recolta napilor de zahăr*, este cantitativ bună mijlocie, calitativ mijlocie; *recolta napilor de nutreț* este mijlocie, iar în privința calitativă ea este bună. Unde n'a stricat gerul din Septembrie *viile* au dat un rezultat mijlociu, și numai parțial rezultatul a fost satisfăcător. *Poamele tomatice* au dat recoltă slabă în toată țara. Mere și pere s'au pus în comerț mult mai puțin decât în anul trecut.

În *Austria*. Raportul dela începutul lui Novembre al ministrului de agricultură austriac constată că *semănăturile cerealelor de toamnă* s'a putut face numai cu mari întârșieri; totuși e aproape sfârșit pretutindenea. *Cartofii* au dat o recoltă mijlocie, iar *napii de zahăr* recoltă slabă mijlocie.

În *România*. Pe la finea lunii Octobre se continua încă pe unele locuri recolta porumbului. În unele districte recolta a fost aproape egală cu cea din anul trecut, în altele ea e submijlocie. În general se contează în cazul cel mai favorabil pe o recoltă mijlocie.

Din contră România a avut o producțiune abondantă de grâu, de calitate excelentă, și astfel ea cu grânele sale a ținut cu succes concurența cu grânele inferioare din acest an ale Americii și chiar cu grânele Rusiei.

Arăturile și semănăturile de toamnă se continuă; ploaia este dorită, cu toate că a fost o ploaie aproape generală înainte cu 2 săptămâni.

Țerile din Europa centrală și de nord au avut recoltă în privința cantitativă parte bună, parte mijlocie, iar în privința calitativă recoltă slabă.

Rusia, Bulgaria și Serbia au avut o recoltă bună în cantitate și calitate.

Statele-Unite ale Americii au avut o producțiune de grâu de 225—230 milioane hl., aproape în părți egale grâu de primăvară și de toamnă, din care cel din urmă este de regulă destinat exportului, și din care s'au și exportat până acum circa 30 milioane hl.

Recolta cucuruzului în America de nord este evaluată la 825 milioane hl. față de 415 mil. hl. din anul trecut; deci o recoltă ne mai pomenită.

Canada a avut o excelentă recoltă de 33 mil. hl.

Argentina va avea, după scirile ultime, o recoltă de 28—30 mil. hl.

India și Australia nu au în acest an importanță în privința exportului.

*

Schimbările de proprietate imobilă în Ungaria, precum constată „Budapesti Hirlap” se presentă astfel:

In 1896 s'au vândut 317,000 proprietăți			
„ 1897	„	„	342,000
„ 1898	„	„	349,000
„ 1899	„	„	361,000
„ 1900	„	„	367,000
„ 1901	„	„	387,000

Cu doba au fost vândute proprietăți:

In 1896 pentru suma de K 32.590.000			
„ 1897	„	„	34.752 000
„ 1898	„	„	38.675.000
„ 1899	„	„	35.503.000
„ 1900	„	„	41.247.000
„ 1901	„	„	47.111.000

Sarcinile nouă pe moșii se presentă astfel:

In 1896 137.000 casuri K 234.000.000			
„ 1897	171.000	„	267.000.000
„ 1898	186.000	„	214.000.000
„ 1899	165.000	„	275.000.000
„ 1900	172.000	„	329.000.000
„ 1901	177.000	„	148.000.000

+

COMERCIU.

Tariful vamal german. Reichstag-ul german în adunarea dela 21 Octobre a. c. a votat cu mare majoritate în a doua cetire noul tarif vamal, care — în ce privește cerealele — este aproape îndoit mai urcat decât cel de până acum. Dăm următoarea schiță pentru ilustrarea situațiunii actuale a noului tarif:

	Vama de până acum pentru	Proiectul guvernului a cerut pentru	Propunerile comisiei vamale pentru
grâu	3.50 Marce	5.50 Marce	6.00 Marce
secară	3.50	5.00	5.50
orz	2.00	3.00	5.50
ovės	2.80	5.00	5.50

Nu a fost primit proiectul guvernului, destul de urcat și el, ci propunerile comisiei influințate de partidul agrar. Nu se scie încă dacă această decisiune va deveni lege căci înainte de votare Bülow, cancelarul imperiului a ținut următoarele: „Accentuez încă în numele statelor confederate, că proiectele prezentate de Wangenheim și Heim (conducătorii partidului agrar)

cum și de comisiunea vamală referitor la vămile minime. nu vor pute fi acceptate de guvernele țărilor confederate.*

In urma acestora toate statele exportatoare de cereale in Germania sunt ingrijite; indeosebi Ungaria și România, ca țeri agricole. Guvernele acestora, alarmate și de opiniunea publică, se și pregătesc a face totul pentru salvarea intereselor ce ele reprezintă, împinând atacul prin măsuri vamale corespunzătoare.

CRONICĂ.

Reforma monetară în Austro-Ungaria.

Guvernul austriac și ungar — după cum scrie „l'Economiste Européen“, — au decis, in principiu, de a supune Parlamentelor respective un proiect de lege care va completa reforma monetară fixând epoca reinceperii plăților in monedă. Această epocă va fi fixată, se zice, la 28 Februarie 1903. Până atunci, miniștrii de finanțe ai celor două țeri vor fi retras din circulațiune biletele de bancă. In fapt, retragerea biletelor este deja terminată; dar completarea reformei ar consista in obligațiunea impusă Băncii de a schimba toate biletele care se vor presenta la ghișeurile sale in monedă de aur sau de argint. Astăzi această obligațiune nu există pentru Bancă, de oare-ce biletele sale au curs forțat.

Terminarea reformei monetare va necesita mai multe operațiuni financiare din partea celor două guverne; dar ele vor fi îndeplinite înainte de data de 3 Februarie 1903.

In acest moment pentru o circulațiune fiduciară de 1.497 milioane coroane, Banca are o acoperire monetară de 1.485 milioane, adică 97.3%. Acoperirea in aur este de 77%.

Trageri la sorți.

Losuri comunale de Viena d. a. 1874.

(Tragerea din 3 Novembre 1902).

Din următoarele 21 serii: 237 257 272 310 359 420 480 675 865 1008 1101 1196 1265 2045 2093 2145 2459 2491 2685 2824 2952 au câștigat:

Seria Nr. K	Seria Nr. K	Seria Nr. K	Seria Nr. K
237 33 10000	359 40 500	1196 63 2000	2685 17 500
237 37 1000	420 65 500	2093 9 500	2685 42 500
237 74 500	480 37 400000	2459 17 500	2824 58 2000
272 52 500	1101 65 500	2491 6 500	2952 65 2000
359 26 40000	1101 87 2000	2491 73 500	2952 94 2000

Celelalte losuri din seriile înșirate se rescumpără cu câte K 300—. Rambursarea ab 1 Febr. 1903. Tragerea proximă la 1 Martie 1903.

Losuri de stat din a. 1860.

(Tragerea din 3 Nov. 1902).

Din cele 250 serii eșite la sorți in 1 Aug. 1902 (v. „Rev. Econ.“ Nr. 32, pag. 282 și 283) au câștigat:

Seria Nr. K	Seria Nr. K	Seria Nr. K	Seria Nr. K
63 15 10000	4873 15 2000	10794 1 2000	16129 6 10000
609 10 2000	4873 16 10000	11104 2 2000	16701 1 2000
1527 2 10000	6193 3 20000	11464 18 10000	16855 18 2000
1585 16 10000	6193 20 20000	12915 6 10000	17581 8 100000
1736 17 10000	6621 18 10000	13227 2 2000	18018 12 2000
1736 19 10000	7522 16 2000	13265 4 2000	18276 6 10000
1840 15 2000	7927 6 2000	13504 13 2000	18501 13 2000
2061 10 2000	8506 14 50000	13504 19 2000	18729 9 2000
2087 7 2000	8937 19 10000	14246 15 2000	19285 16 2000
2842 15 2000	9443 15 2000	14375 8 2000	19766 10 2000
3428 5 10000	9822 18 2000	14878 19 2000	19994 7 10000
3664 9 2000	9865 5 2000	15245 9 2000	19994 16 2000
3883 1 10000	10166 9 600000		

Celelalte losuri din seriile amintite câștigă K 1200— (resp. K 240—). Rambursarea (minus 20%) ab 1 Febr. 1903, când va fi și tragerea proximă.

Losuri „Crucea roșie“ ital. d. 1885.

(Tragerea 67 din 3 Nov. 1902).

A. Tragerea de premii:

Seria Nr. Lire	Seria Nr. Lire	Seria Nr. Lire	Seria Nr. Lire
356 48 50	2942 28 2000	8017 21 50	8763 41 50
2504 28 1000	5916 32 35000	8466 43 50	11623 39 50

Rambursarea (minus 20%) ab 10 Nov. 1902. Cuponul de premii se reține, iar losul se restituie și va participa la următoarele trageri de amortisare.

B. Tragerea de amortisare:

Au eșit la sorți următoarele 23 serii: 55 551 1065 1126 1183 1603 1646 1779 1804 1826 2091 2367 2629 2993 5322 5948 6935 7290 8656 8892 8965 9506 10341.

Losurile (Nr. 1—50) din aceste serii se rescumpără ab 10 Novemb. 1902 cu câte 33 Lire (minus taxa de circulațiune). Cuponul de premii se restituie și participă la următoarele trageri de premii.

Losuri hip. ung. cu 3% din a. 1894.

(Tragerea 31 din 25 Oct. 1902).

A. Tragerea de câștiguri:

Seria Nr. K	Seria Nr. K	Seria Nr. K	Seria Nr. K
75 25 400	537 28 400	1482 35 400	2538 57 400
156 12 400	834 34 400	1785 47 400	2663 14 400
186 75 400	1084 86 400	1791 61 100000	2962 24 400
510 71 4000	1093 85 400	2196 31 400	3380 92 1500
536 25 400	1187 24 1500	2212 5 1500	3489 49 400

Rambursarea (minus 10%) ab 25 Ianuarie 1903. Losurile sortate se vor schimba cu altele provădute cu aceleași numere și cu observarea că au obținut deja un câștig.

B. Tragerea premiilor de K 20—.

Losurile Nr. 1—100 din Seriile 2089, 2391, 2668, 3265 vor primi ab 25 Ian. 1903 un premiu de K 20— și se vor stampilia.

C. Tragerea de amortisare:

Losurile (Nr. 1—100) din Ser. 220, 1229, 3000, 3029, 3094 se vor rambursa ab 25 Ian. 1903 cu câte K 200— și se vor schimba cu un bon, care va participa la următoarele trageri de câștiguri și premii.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 5 Novembre 1902.

Grâu de Bănat	per 50 kg. vinde	7-10— 7-55
„ „ Tisa	„ „ „	7-40— 7-75
„ „ Pesta	„ „ „	7-30— 7-70
„ „ Alba-reg.	„ „ „	7-40— 7-70
„ „ Bacica	„ „ „	7-35— 7-65
Secară	„ „ „	6-20— 6-60
Orz	„ „ „	5-25— 5-65
Ovės	„ „ „	6-30— 6-60
Porumb	„ „ „	6-50— 6-55
Rapiță	„ „ „	10— 10-50
Untură de porc B.-Pesta	„ „ „	67—
Slănină (clisă)	„ „ „	58— 60—

Bursa de Bucuresci.

Cursul din 5 Novembre 1902.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	98
„ „ internă 5% <td>„ „</td> <td>—</td>	„ „	—
„ „ 274 mil. 4% <td>„ „</td> <td>87 1/4</td>	„ „	87 1/4
„ „ 1898 4% <td>„ „</td> <td>86</td>	„ „	86
Fonciare rurale 5% <td>„ „</td> <td>100 5/8</td>	„ „	100 5/8
„ „ 4% <td>„ „</td> <td>89 1/4</td>	„ „	89 1/4
Seris. fonc. urb. Bucuresci 5% <td>„ „</td> <td>89</td>	„ „	89
„ „ Iași	„ „	82 1/4

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 5 Novembre 1902.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v. cor.	p. 100 k
5	Renta unit. Bancenote, Mai, Nov., 16% dare	101-30	101-25
5	" " arg. Ian. Iulie. 16% " "	101-05	101-05
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 2 0— v. c. 20% " "	183—	185—
5	" " " 1860 à fl. 500— " 20% " "	150-80	152—
5	" " " 1860 à fl. 100— " 20% " "	184—	185—
—	" " " 1864 à fl. 100— " 20% " "	254-50	255—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	120-75	121-50
—	" " Cor.	100-30	100-50
3 1/2	" " de invest.	91-65	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur. . . . . scut. de dare	120-40	120-85
4	" " Cor. . . . . " " "	97—	—
4 1/2	Impr. C. ferate d. a. 1889, aur, " " "	—	—
4 1/2	" " " " 1889, arg, " " "	—	—
4 1/2	" " " " 1876, aur, " " "	—	—
4	" " " " " " " " " " " " "	204—	205—
4	" " p. regul. Tisei . . . . . se. de dare	158-70	160—
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav. . . . . " " "	101-50	101-50
3	Impr. p. regul. Porții de fier . . . . . " " "	87-35	87—
4	Oblig. rurale croato-slavone . . . . . " " "	98—	99—
4	" " ungară . . . . . " " "	98-35	98-75
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regulara Dunării, à 100 fl.	108—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	98-10	98-50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	107—	—
2	" " sârbesci à 100 fr.	88-75	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. ture. à 400 fr.	114-50	—
—	Impr. bulgar 1889	109-75	109—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	98-20	—
3	" " " " " " " " " " " " "	265—	—
4	Banca austro-ungară	101-25	101-25
4	" " " " " " " " " " " " "	—	101-25
4 1/2	Banca comerc. ung. Pesta	100-80	101-50
4 1/2	Obl. com. ung., Pesta, amort.	105-85	106-25
4	" " " " " 50 1/2 ani	98-50	101-50
4	" " " " " Casei de păstr., cap., Pesta	97—	97-50
4	Inst. de credit fonciar ungar	98-20	—
3 1/2	" " " " " " " " " " " " "	98-35	99-50
4 1/2	Banca hipotecară " ungară "	101—	101-25
4	" " " " " " " " " " " " "	101-10	101-75
4	" " " " " " " " " " " " "	256—	126—
4 0/10	Casa de păstrare regnic. Pesta, 50 ani	—	98—
5	Albina, Sibiiu	—	102—
4 1/2	Casa de păstrare Sibiiu, em. IV.	—	101-70
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu, em. VI.	—	101-50
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	19-70	20-80
	Credit, à fl. 100—	431-50	433—
	Clary, à fl. 40— v. c.	208—	—
	Soc. p. Navig. Dunăreană, à 100 fl. v. c.	—	—
	Buda, à fl. 40—	202—	200—
	Pálffy, à fl. 40—	187—	188—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	55-65	57—
	" " ungară, à fl. 5—	28—	28—
	Rudolf, à fl. 10—	76—	—
	Salm. à fl. 40— v. c.	249—	—
	Salzburg, à fl. 20—	80—	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	250—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	431—	—
	Triest, à fl. 50—	245—	—
	"Jó sziv", à fl. 4—	—	10-75
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-40	11-41
	" c. reg.	11-37	11-31
	Napoleond'or (20 frei sau 8 fl. v. a.)	19-10	19-10
	20 Marce germ. aur	23-47	23-48
	5 ruble rusesci	—	2-53
	Bilete germ. 100 M.	117-15	117-05
	" franc. 100 Fr.	95-30	95-42
	Ruble, bilete, 100	253-75	—
	Lei românesci, 100	—	95-10

Prețul per bucată

Drepturile, datorințele
și responsabilitatea membrilor din direcțiune

de

Alfred Kormos,

traducere autorisată de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala institutului de credit și de economii „Albina”.

Prețul 3 cor.

Se poate comanda la traducător în Sibiiu
sau la Librăria archidieceșană din Sibiiu.

In editura Delegațiunii Băncilor Române

au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovitch.

Prețul: broș. K 1—, leg. K 1-50.

Anuarul Băncilor Române

Anul I (1900). Anul II (1901). Anul III (1902).

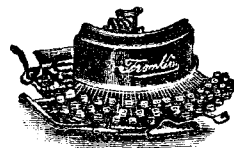
Prețul: câte K 3—.

Se comandă la Administrația „Re-
vistei Economice” în Sibiiu (Nagyszeben).**Irina Dietrich**

(Sibiiu, str. Pintenului 7).

absolventă a școalei comerciale din Laibach,
dă instrucțiune în stenografia germană și în
scrierea cu mașina de scris.

Tot aici se pot lua informațiuni asupra

Mașinelor * **** * de scris,**

sistem american, de prima calitate.

Aceste mașini se pot întrebuința la scrierea
în limba română, maghiară, germană și fran-
cesă, dau până la 12 copii simultane, au tipuri
legibile și multe alte avantagii.

Prețul K 360—.

Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor. București.

Călimănesci.

Băile Călimănesci sunt situate pe marginea Oltului, la extremitatea n-vestică a satului Călimănesci, din plaiul Cozia, jud. Vilcea.

Stabilimentul dela Călimănesci, conținând hotelul, clădirea băilor, instalația mecanică și casa administrației și a poștei, este așezat sub stincile de conglomerat ale dealului Pișolea, acoperit cu o frumoasă pădure de fag, cu un început de plantație de pin.

Hotelul posedă 153 camere mobilate, un salon spațios special în care se dă în fie-care Duminică câte un bal, o cafenea cu biliard cu diferite jocuri de distracție, o sală de lectură cu diferite jurnale din țară și străinătate, precum și o sală spațioasă pentru restaurant. Toate aceste săli și coridoare sunt luminate cu electricitate.

Clădirea băilor, în comunicație directă cu hotelul, are 40 cabine de băi, și o sală de așteptare. Fie-care cabină, posedă câte o baie făcută în beton și captușită cu sticlă. Tot în această clădire se află o baie cu abur alături de o sală de dușe, având diferite dușe: ecosez, piston și cerc.

În fața stabilimentului este grădina englezască, loc de preumblare unde cântă muzica de trei ori pe zi.

Grădina este legată cu un parc plantat cu pini și brazi, străbătut de alee umbrite pe unde se sue atât în pădurea mare cât și la drumul ce duce prin pădure la sorgintea Căciulata. În fața stabilimentului se află frumoasa insulă Ostrovul, încunjurată de apa Oltului, acoperit de pădure seculară și străbătut de alee în toate direcțiile. Grădina, parcul și ostrovul sunt iluminate cu electricitate.

Apa minerală pentru băi, analizată de mai mulți chimiști, este mai bogată în constitutive de sulf de cât cele mai renumite ape ale stațiunilor din Europa ca: Aachen, Aix-les-bains, Barège, Baden, Pistyan, Töplitz, Mehadia, etc.

Afecțiunile tratate cu mult succes din aceste băi sunt: Reumatismul, Sifilisul, Scrofulosa, Artrita, Boalele de peie, etc.

Apa minerală de beut, este apa dela izvorul Nr. 6, o excelentă apă purgativă, vindecă cu succes: boalele de ficat, boalele aparatului digestiv în special și respirator, al sistemului nervos și anemia. — Această apă trimisă la expoziția din Bruxelles 1898, a câpătat medalia de aur, ca fiind una din cele mai bune ape purgative din Europa.

Căciulata.

Dintre apele minerale ce există în România este incontestabil cea mai bună apa sorgintei Căciulata.

Căciulata este situată la Nord de stațiunea Balneară Călimănesci la o distanță de 2½ klm. Un drum ce se construesce prin pădure va face ca balnearii din Călimănesci să parcurgă această distanță printr'un loc umbrat și o poziție pitorească.

Apa de Căciulata dătoresce marea și incontestabila sa reputație minunatelor succese ce s'au obținut de 50 de ani încoace. Ea este fără rivală în tratamentul și vindecarea bolnavilor cari suferă de *piatră, colici nefretici, gută, boalele căilor urinare, de gravelă ficat, colici hepatice* ș. a.

Analisa apei de Căciulata făcută în străinătate și de distinși chimiști români, arată că în 10,000 părți apă se găsesc substanțele specificate mai jos în proporțiile următoare:

Carbonate.	Cloruri.
de fer. 0,0013	de potasiu 0,3316
de magnesium . . . 0,2995	de sodiu 0,2995
de calce 1,9864	de litiu 0,0090
de sodiu 0,0377	de magnesiul . . . 0,1074
	de calciu 0,3983
Sulfazi.	Azotați.
de barit 0,0063	de potasă 0,0154
de calce 0,9954	

fosfați de calce 0,0089, silicie 0,0116, anhidrite carbonice combinate 1,0434, anhidrite carbonice libere 2,2450, hidrogen sulf. liber 0,5860, temperatura la ori-ce epocă 12° cent., densitatea 1,00119.

Apa de Căciulata se întrebunțează la beut tot atât de bine și la domiciliu ca și la sorgintea. Cel mai mare număr de clienți cari fac cură de Căciulata cu apa cumpărată în sticle, pot să ateste eficacitatea acestei ape fără concurență în lumea întreagă, pentru vindecarea boalelor arătate mai sus, când această apă este bună chiar la domiciliu.

Avantajul apei de Căciulata este că nu se alterează prin transport.

Cine vrea să aibă această apă, poate să facă comandă la administratorul băilor Călimănesci, trimițând recepisa casei de depuneri după prețurile arătate mai jos.

1000 sticle de câte un litru în lădi costă 450 lei, una ladă cu 100 sticle 50 lei, una ladă 50 sticle 26 lei, 25 sticle în ladă 14 lei. Costul se înțelege predat în gara Jiblea. Transportul pe linia ferată privesce pe cumpărător, cu un rabat de 50% după tarif.

Sticlele se primesc înapoi în preț de 15 bani bucata.